

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO 213. — ŠTEV. 213.

NEW YORK, SATURDAY, SEPTEMBER 10, 1932. — SOBOTA, 10. SEPTEMBRA 1932

VOLUME XXXX. — LISTNIK XXXX

EKSPLOZIJA JE ZAHTEVALA 42 ČLOVESKIH ŽRTEV

NA EAST RIVER PRI NEW YORKU JE VČERAJ ZJUTRAJ PARNIK "OBSERVATION" ZLETEL V ZRAK

Na krovu se je nahajalo sto dvajset delavcev. — Eksplozija je bila tako silna, da so nekatera trupla zletela več sto čevljev daleč. — Nad sto oseb je bilo poškodovanih. — Preiskava bo skušala dognati, če je bila v kotlih slana voda. — Potapljači na delu.

Na East River pri New Yorku se je završila večeraj zjutraj strašna katastrofa. Leseni parnik "Observation", na katerem se je nahajalo sto dvajset delavcev in deset mož posadke, je zletel v zrak.

Naenkrat se je parnik zazibal, in sledila je grozna eksplozija.

Proti večeru so dognali, da je najmanj dvainštrideset delavcev izgubilo življenje, toda število smrtno ponesrečenih utegne narasti na šestdeset.

Eksplozija je bila tako silna, so odletela trupla nekaterih delavcev več sto čevljev daleč. Nekateri so popadali v vodo, iz katere se niso več pojavili, dočim so si drugi s plavanjem skušali rešiti življenje. Par minut nato se je parnik potopil.

Nad sto oseb je poškodovanih, nekatere med njimi tako resno, da bodo poškodbam podlegle.

Sinoči so vozili po pozorišču nesreče policijski čolni, pa tudi potapljači so bili na delu, hoteč dognati vzroke katastrofe.

Nekateri domnevajo, da je eksplodiral kotel, in da bo mogoče vzroke eksplozije dognati le potom natančne preiskave ostankov potopljene ladje.

Predvsem bodo skušali ugotoviti, če se je nahajala v kotlih slana voda.

Uradniki unije železničarjev, kateri so pripadali skoro vsi ponesrečenci, so se že pred tedni pritožili, češ, da je parnik zastarel in vedno prenapoljen.

Ob osmih zjutraj je odplul parnik z vzožja 135. ceste proti Rickers Island, kjer so bili delavci zaposleni pri neki novi gradnji. To je bila tretja vožnja "Observation", in delavci so bili zelo veseli, ker so v petek dobivali plačo.

Ko se je približal parnik onemu mestu, kjer se je pred osemindvajsetimi leti potopil izletniški parnik "General Sloum" s 1021 osebami na krovu, se je naenkrat stresel in se s strašnim pokom pognal v zrak. Zdelo se je kot da se je krov popolnoma ločil od ostalega dela parnika. Truplo nekega moškega se je dvignilo štirideset čevljev nad parnik, nato pa letelo v loku tristo čevljev daleč, zadelo ob okno nekega poslopja in padlo na ulico.

Med smrtno ponesrečenimi je tudi 60 letni kaptan George Forsythe.

Neki E. J. Walensik je pozneje izjavil:

— Sedel sem na krovu in se s svojimi tovariši pogovarjal o politiki. Začutil sem strahovit stresljaj, nakar me je vrglo v zrak. Ko sem padel v vodo, sem videl le trupla in razvaline. Zdelo se mi je, da sem mrtev, ker je bilo vse megljeno. Nekaj moških se je borilo ob moji strani, dočim so ležali drugi mirno na vodi.

Walensika so pozneje nezavestnega potegnili na breg.

Ljudje, ki so se ob času katastrofe nahajali na pomolih in na ladjah v bližini, so za nekaj sekund kar odreveneli od strahu. Takoj na to se je pa začela reševalna akcija. Vlačilni čolni so se pojavili na mestu nesreče ter rešili mnogo oseb.

Na pomolu je stal ves zasopel delavec Teddy Moreau, ki je strahovito tekkel, da bi dospel z "Observation" na Rickers Island, toda parnik mu je pred nosom odplul. Par minut nato je nastala eksplozija.

Parniki obrežne straže so še pozno zvečer iskali trupla.

Green je zapretil z novo stranko

PIKETIRANJE MAJN V ILL.

Stavkarji hočejo zapreti vse majne v Illinois. — Nekateri majnerji so pustili delo in se jim hočejo pridružiti.

Joliet, Ill., 9. septembra. — Pet sto stavkajočih majnerjev je znanilo, da bodo zaprli vse majne v severnem delu države Illinois ter so piketirali Strip Mine, ki je last Northern Illinois Coal Corporation v Wilmington ter so pregovorili 200 majnerjev, da so pustili delo.

Majnerji, ki so pustili delo, so obljubili, da se udeležijo splošne majnerske seje, ki naj odloči, ali naj stavkajo še dalje proti dosedanjim plačam \$5, katero plačilno lestvico so sprejeli uradniki U. M. W. of America.

Piketirani so člani novo ustanovljene organizacije Progressive M. U. of America, katero so ustanovili odstopivši člani stare unije. Uradniki nove unije so sporočili, da je 14 majn v Belleville okraju podpisalo z novo unijo pogodbo na podlagi stare plačilne lestvice po \$6.10 na dan.

VENIZELOS JE ODPSTOPIL

Odstop starega balkanskega diplomata je bil le začasen. — Rojalisti proti njemu.

Atene, Grška, 9. septembra. — Ministrski predsednik Eleutherios Venizelos, ki je bil zadnjih deset let večkrat ministrski predsednik, je povzročil nov političen vihar, ko je za nekaj ur odstopil od svojega mesta.

V odgovor na zahtevo rojalistov, da naj bo odstranjen s svojega mesta, je Venizelos naznanil predsedniku Aleksandru Zaimis svoj odstop.

Predsednik njegovega odstopa ni hotel sprejeti, nakar je Venizelos izjavil, da ostane na svojem mestu do državnozbornih volitev 25. septembra.

Venizelos je napadel rojalistični voditelj P. E. Tsaldaris, ki je obdolžil Venizelosa, da je v volitvenem času sodeloval z vojaško skupino.

Tsaldaris je naprosil predsednika Zaimisa, da naj postavi ministrskega predsednika, ki bo zagotovil volitve brez vsakega političnega vpliva. Ko se je vse to zgodilo, se je nahajal Venizelos na otoku Kreti in predsednik ni napravil nobene odločitve, dokler se Venizelos ni vrnil.

Spor med Tsaldarisom in Venizelosom se je pričel, ko je Venizelos v svojem govoru napadel bivšo grško kraljevo družino.

Venizelos je grški ministrski predsednik od leta 1928. Že pred vojno, med vojno in po vojni je zavzemal večkrat to mesto. Kot bojevnika za grško republiko se je izkazal že leta 1896 kot vodja revolucije na Kreti. Star je 68 let.

ADVERTISE
in "GLAS NARODA"

PODONAVSKA KONFERENCA

Delegati obsojajo francosko politiko. — Dolžijo jo, da noče več posoditi denarja srednji Evropi.

Stresa, Italija, 9. septembra. — Francoski delegat na podonavski konferenci, Robert Coulondre, je povdarjal potrebo, da Francija v mnogih ozirih izpremeni svojo mednarodno politiko.

Rekel je, da Francija noče več dati posojila državam osrednje Evrope. Dalje je rekel, da mora priti pomoč za rešitev gospodarskega položaja od drugod.

Ves dan s bile zelo živahne debate, tekot katerih so delegati razpravljali o francoskem in italijanskem načrtu. Francoski delegat je v svojem načrtu priporočal, da se postavi sklad za pomoč trgovine. Italijanski delegat je priporočal, da se vsa trgovina po vseh državah organizira in da se znižajo visoke carinske pristojbine.

Vsi delegati so edini v tem, da je potrebno za podonavsko državo, da dobe obsežen trg za izvoz svojega žita. Rešitev tega vprašanja pa ne sme škoditi Argentini, Združenim državam in Kanadi, ker bi vsled tega bil izvoz iz Evrope prikrajšan.

VZELA MU JE ZOBE

Cleveland, O., 9. septembra. — Elsworth Robinson, star 29 let, nima več umetnih zob, toda ima pravico, za pritožbo. Svoje težave je potožil policijskemu sodniku in mu povedal, da se je sprl s svojo prijateljico.

Da bo gotova, da se urnem, mi je vzela zobe, — je tožil Robinson.

Na sodnikovo zahtevo, da dogle vrne zobe, se je izgovarjala, da jih je izgubila, toda sodnik ji je naročil, da ji da en dan časa, da jih najde.

VSAK ITALIJAN MORA POZNATI ITALIJO

Rim, Italija, 9. septembra. — Benito Mussolini mora imeti svoj voljo, kot je že njegova navada in sedaj zahteva, da mora vsak Italijan poznati Italijo.

Lansko leto je železniški minister zelo znižal vožnjo po železnicah. Uspeh je bil tako velik, da je letos ta načrt še povečal, kajti navzile znižanim cenam so imele železnice velik dobiček, ker se je vozilo toliko večje število potnikov.

Ljudski vlaki, — kakor jih imenujejo samo imajo tretji razred in ceno za vozni listek more vsakdo plačati. Iz Milana v Benetke in nazaj stane vozni listek manj kot en dolar, kakor tudi iz Rima v Napolj in nazaj. Ravno tako je tudi znižana vožnja na obrežnih parnikih med posameznimi mesti.

NAJSTAREJŠE MESTO

St. Augustine, Fla., 9. septembra. — St. Augustine je najstarejše mesto v Združenih državah in ravno sedaj obhaja 267-letnico svoje ustanovitve.

FAŠISTI POMAGAJO ROJAKOM

Brezposelni se vračajo v Italijo. — Fašistovske organizacije jim prekrbe delo. — Podpirajo brezposelne.

Rim, Italija, 9. septembra. — Tajnik fašistovske stranke Achille Starace je naznanil, da je fašistovska stranka izdelala načrt za pomoč tisočim delavcem, ki se vsled sedanjih slabih delavskih razmer vračajo v Italijo.

Od 1. januarja se je vrnilo v Italijo za stalno ali začasno 39.667 Italijanov. Največ se so vrnili vsled pomanjkanja dela v Severni in Južni Ameriki ter v Franciji. Fašistični tajnik je naročil vsem fašistovskim pomožnim organizacijam, da nudijo tem izseljencem vso pomoč, da jim je mogoče živeti skupno z družino, da najdejo za nje delo in stanovanja, ali pa dobivajo podporo, ako za nje ni mogoče preskrbeti dela.

Poleg tega da fašistovska stranka skbi za vrniče se rojake, daje podporo 91.351 osebam.

Starace je naročil vsem tajnikom organizacije, da za prihodnjo zimo pripravijo vse potrebno za podporo brezposelnim. Ker v zadnji kampanji v Rimu za nabiranje sklada za reveže ni bilo zadovoljivega uspeha, je fašistovski tajnik dal oster ukor lastnikom gostiln in kavarn ter natakarjem, ker niso dovolj vneto pobirali prostovoljnih donoskov po pet centesimov v obliki višje cene za jedila in pijačo. Gostilnam je bilo zagroženo, da jim bo vlada postavila višje davke ako ne bodo prostovoljno nabirali za pomožni sklad.

GUERRILLA VOJNA V MANDŽURIJI

General Ma je še vedno živ. — Zavzel je mesto Anda. — General Wang prodira proti Kirinu.

Peiping, Kitajska, 9. septembra. — Kitajsko časopisje poroča, da se je 20.000 kitaj. guerilla vojakov, ki so se do sedaj vojskovali neodvisno v skupinah ena od druge v provinci Jehol, združilo pod skupnim poveljstvom in se bodo borili proti Japoncem v južni Mandžuriji.

Druga poročila pravijo, da general Wang Teh-lin, ki poveljuje četam v prejšnji provinci Kirin, prodira s svojo armado proti mestu Kirin in Čang-čun.

Po drugih poročilih je general Ma an-San, o katerem so japonski časopisi poročali, da je bil ubit, še vedno živ in da je zavzel mesto Anda na zapadni strani kitajske železnice.

Harbin, Mandžurija, 9. septembra. — Roparji so vrgli s tira vlak kitajske vzhodne železnice in so odvedli nad sto potnikov, med katerimi so bili Rusi in Kitajci.

KONVENCIJA JE ODLOČNO NASTOPILA PROTI HOOVERJU

NEWARK, N. J., 9. septembra. — Predsednik American Federation of Labor, William Green, je na konvenciji New Jersey State Federation of Labor izjavil, da bo delavska organizacija, če bo kazalo potrebno, vstanovila svojo lastno politično stranko.

V svojem govoru je rekel W. Greene, da je delavska organizacija skozi več let zasledovala nepristransko politiko, da pa sedaj ne ve, ako bo tudi v bodoče še osala pri tej svoji politiki.

Konvencija je sprejela resolucijo, v kateri se pozivljajo člani organizacije, da pri prihodnjih predsedniških volitvah podpirajo Roosevelta. Resolucija tudi označuje Hooverjevo vlado za neprilazno delavski federaciji.

V svojih izjavanjih o depresiji je Greene rekel, da je sedanjemu žalostnemu delavskemu položaju kriva veletrgovina, ker ne dovoljuje enake razdelitve bogastva. Rekel je tudi, da spadajo med velike vzroke brezposelnosti stroji, ki so izpodrinili delaveca in da je edina mogoča rešitev tega položaja, da se vpelje štiri ali pet dnevni delovnih na teden in po šest ur na dan.

Greene je povdarjal, da je treba z ozirom na skrajšani čas primerno urediti delavske plače. Rekel je, da je delavska federacija proti davkom na prodajo različnih potrebščin, da pa se zavzema za večje davke na dedščine.

V ČILE JE LAKOTA

Santiago, Čile, 9. septembra. — Poročila iz notranosti dežele naznanjajo, da prebivalstvo trpi veliko lakoto, ker nima kruha, medtem ko se pogajanja za izmenjavo čilskih nitratov in žita iz Združenih držav zavlačujejo.

Če bo proti koncu tega meseca brez vsakega žita, ako pogajanja ne bodo uspela. Vlada ne more kupiti 40.000 ton žita, kar ga je treba do konca letošnjega leta, ker ji primanjkuje tujega denarja in vsled sedanje nizke valute domačega denarja.

Cena kruha se je od lanskega leta podvojila in mlini počivajo, ker ni žita.

Iz Los Angelesa v državi Bio-Bio poročajo, da je vsled lakote umrlo 14 dečkov.

ZNIZANJE DELOVNIH UR V ITALIJI

Rim, Italija, 9. septembra. — Ministrski predsednik Benito Mussolini je kot minister korporacij naznanil, da je uvedel preiskavo, ki naj dožene, ako ne bi bilo primerno, da se vpelje v vsej industriji v Italiji 40-urno delo na teden.

Že več tednov se v Italiji potekuje za znižanje delovnega časa, toda Mussolinijeva preiskava je največji korak v tem pogledu. Mussolini je naročil vsem industrijskim podjetjem, da naj v najkrajšem času sporočijo svoje mnenje glede skrajšanega delovnega časa, ne da bi vsled tega industrija trpela kako škodo. Mussolini želi imeti ta poročila v svojih rokah čim prej, da bo mogel celi načrt predložiti mednarodnemu delavskemu odboru v Ženevi 21. septembra.

VODJA VSTAJE JE POBEGNIL

Bernardes, ki je vodil vstajo proti vladi, je pobegnil. — Zvezni vojak i s o naši mnogo orožja.

Rio de Janeiro, Brazilija, 9. septembra. — Vladno poročilo pravi, da je voditelj revolucije, ki je imela namen strmoglaviti vlado v državi Minas Geraes, Arthur Bernardes pobegnil iz svojega stanovanja v Vicosia. Revolucija je imela izbruhniti v nekaj dneh, toda vlada jo je še pravočasno odkrila in jo zadušila predno se je pojavila. Na domu Bernardesa so vladni vojniki našli veliko zalogo orožja in municije. Bernardes je bil pred leti guverner države Minas Geraes.

Zarotniki so nameravali vprizoriti revolucijo in južnem delu države skupno s posadko v Juiz de Fora, da bi s tem odvrnili zvezno armado od Sao Paulo in bi tamonjni uporniki mogli prodirati proti jugu države. Med aretiranimi je lastnik več revolucionarnih časopisov v Rio de Janeiro, v Sao Paulo in drugih mestih, Assis Chateaubriand.

Vlada naznanja, da so vladne čete zavzele dvanaest mest in 10.000 kvadratnih milj zemlja v državi Sao Paulo.

Rio de Janeiro, Brazilija, 9. sept. Ker niso uspela pogajanja med vlad. zastopniki in uporniki v Sao Paulo, da bi bilo dovoljeno tujcem prihajati v Santos in zopet odhajati, je mnogo Amerikancev moralo ostati v Rio de Janeiro. Mnogi trgovci, ki so prišli na veliko trgovsko zborovanje, so se iz Santos pripeljali z aeroplani, toda se sedaj ne morejo vrniti. Med temi je tudi ameriški trgovec ki atašej v Sao Paulo David Sherman Green.

Brazilska vlada je predlagala, da je dovoljeno trgovskim ladjam s tujei pristati v Santos pristanišču, ako kak mornariški častnik spremlja ladjo do pomola. Ta predlog so uporniki v Sao Paulo zavrnili, češ, da bi častnik mogel ogledati utrube v pristanišču.

DOSMRтна JEČA ZA EN DOLAR

Detroit, Mich., 9. septembra. — Thomas Blackman, ki je star 28 let, bo šel v dosmrtno ječo, ker je ukradel brezposelnemu delavcu zadnji dolar.

Frank Potocke, ki že več mesecev ni delal, je zopet našel delo in je bil na potu, da prične delati. Med potom pa ga vstavitva dva roparja in mu vzmata zadnji dolar, ki ga je še imel. Potocke je v Blakmanu spoznal enega izmed roparjev in sodnik Jeffries ga bo najbrže obsodil na dosmrtno ječo.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

JEAN ROCHOP

POVRATEK

Silen veter je majal vrhove dreves. Oba stara sta ždela ob ograjenju, stremela v veselo plapolajoči ogenj in molčala. Negadoma reče žena: "Kaj misliš, Tomaž, kako bi bilo, ko bi obiskala Ivana?" "Kaj ti pride na pamet?" zamramra mož. "Kaj mi pride na pamet? Po dolgem času bi spet rada objela našega fanta, pa hudobnim ljudem v naši zavezala jezik."

Il. Ko sem te po smrti prve žene vzela, je Ivan ravno zapustil zibel. Ti si ga vzgajala, negovala ga, izkazovala mu dobrote — in zdaj, ko ne ve, kam z denarjem, ga je sravn tebe, ga je sravn mene. Mar mi ni očital ko sem ga zadnjikrat obiskal da prihajam v tako nemarnem suknjiču! Pa je bil tisti suknjič popolnoma nov, saj si ga ti eno uro pred mojim odhodom zlikala. "Nikar se ne čudi, ljubi mož. Mi smo le siromašni kmetje, Ivan pa je ravnatelj ene največjih tovarn v Parizu."

ki je v trenutku, ko je za zmeraj zaprla oči, prišla na njene ustnice, je veljala sinu. "Kaj je oče?" je vprašal. "Tu pogledj!" je hladno siknil oče in pokazal na mrtvaško postelj. "Umrla!" Trdost, s katero je sin izustil to besedo, pa mrzlost in nemarnost sinova so spravile očeta v blazno jezo. Napočil je strašni trenutek. Grozica nevihta se je vlekla med stenami. Stari je strgal s tene polsko in je položil k licu. "Na kolena pred njo, ti lump, ali pa ti požinem kroglice skozi glavo!" Ivana je zgrabila nedopovedana groza in pokleknil je pred postelj mrtve matere. Potem je zaslišal očetov ukaz, naj se pobere. Naglo, s povešeno glavo, je prestopil prag očetovega doma, stopil v avto in oddrdal...

400.000 MRTVECEV BREZ

GROBA

Županstvo mesta Reims išče stalno kopače in jim ponuja celo dobro plačo, a le malo se jih javi. Vsak dan objavljajo največji francoski listi oglase, naj se takšni delavci javijo, a le malokdo se odloči za to, čeprav je tudi na Francoškem brezposelnost dovolj občutna. Delo, ki bi ga morali opravljati, ni namreč samo življenjsko nevarno, temveč tudi grozotno. Gre za pokop približno 400.000 padlih vojakov, ki ležijo že od svetovne vojne v dolinah vrha Lorete. Večinoma so to nemški vojaki, ki še nimajo svojega groba. Še danes ležijo tako, kakor so jih zadeli kroglice ali raztrgale granate. Že dalj časa jim pripravljajo skupni grob, a delo napreduje silno počasi, baš zato, ker primanjkuje delavcev. Pred kratkim so jih položili: kakšnih 21.000 v skupni grob, a še 400.000 jih je nepokopanih. Pred Verdunom in v Flandriji je šlo baje lažje nego okoli Loreta. Tudi tam so morali zelo paziti na nerazpočene izstrelke, toda ustraže ni bilo tako težko in mrtvaško kakor pri Reimsu. Delavci morajo imeti res močne živce, da premagajo grozotne slike, ki se jim razodevajo tukaj. Večinoma jih ostavi delo že po nekotiko dneih, ker jih ne prenesejo. Pred kratkim se je pri izkopavanjih pripetila velika nesreča. V nekem nemškem zakopu so našli na trupla osmih nemških vojakov, ki so imeli ročne granate v rokah. Ko so poskušali, da bi onemu med njimi odvzeli granato, se je razpočila in je raztrgala trupla in delavca. Po celodnevem naporu se je končno posrečilo, da so nevarno orožje mrtvecem vzeli iz rok. V tem kraju so še cela polja pokrita s trupli in razpadajočimi kostmi. Na nekdanjem bojišču se širijo strupeni plini trohnohe. Veliko vojakov krije le tenka zemeljska plast. "Sprehod" čez pobočja in doline Loreta je dobesedno pohod čez trupla, čez približno 400 tisoč mrtvecev brez groba.

SENZACIJA NA DUNAJSKEM LETALIŠČU

Na mednarodnem krožnem polletu okrog Evrope je priletel prvi na Dunaj Italijan Colombo, ki je takoj po kratkem obveznem pristanku odletel naprej proti Zagrebu. Čez pičlo uro je prispela iz Zagreba vest, da je Colombo pristal tam in odletel proti Piacenzi. Za Colombom je priletel Dunajčan Marienfeld, za njim pa Seidman. Na letališče so prišli letalec pozdraviti predstavniki vseh udeleženi držav. Največja senzacija na letališču je bila pa prihod švicarskega letalca kapitana Petra Straumanna. Ko so policijski častniki in funkcionarji avstrijskega Aerokluba stopili k njegovemu letalu, so ostrmeli, kajti Straumann se je spustil na Dunaju brez svojega monterja. Letalec je povedal, da je njegov monter blizu Dunaja skočil iz letala s padalom iz višine 500 metrov. Letalec sta bila namreč opazila, da se je začelo desno krilo nacerkati sumljivo majati, tako da je bila velika nevarnost, da bi se odtrgalo. S kretanjami sta se spoznavala o preteči nevarnosti in oba sta se hotela rešiti iz letala. Mehanik je takoj skočil iz letala. Straumann je pa opazil, da se krilo ne muje več tako in sklenil je nadaljevalti polet. In res je srečno prispel na letališče. Kmalu je prispel na letališče s avtomobilom tudi mehanik. Pri padcu si je izpnil nogo in pretresel živce.

USPEŠNO LEČENJE PROTINA

Znanj italijanski dirigent Arturo Toscanini, ki je imel v resni roki tako hud protin, da mu je otrpnila, je že zopet zdrav. Italijanski listi poročajo, da si je izbrčel Toscanini roko na čudežen način v vasi Piagre v florentinski provinci. V tej vasi živi zdravnik, ki se je posvetil proučevanju bolezni, izvirajočih iz kisline moče, in ki zna baje izlečiti tudi najtežje oblike protina. Med pacijente dr. Alberta Rinaldija, ki bo nedvomno kmalu zaslovel po svetu, spada tudi žena znanega bankirja Hedviga Toeplitz. Obe roki sta ji bili ohromeli, pa jo je dr. Rinaldi kaj kmalu izlečil. Tudi ravnatelj "Augusta" v Rimu se mora zahvaliti za svoje ozdravljenje dr. Rinaldijevim injekcijam. Dr. Rinaldi pravi, da se bodo ljudje zelo čudili, da njegovo sredstvo proti protinu že prej ni bilo odkrito. Gre torej za nekakšno Kolumbovo jajce v zdravniški veli. Čudna je naglica ozdravljenja. Navadno zadostujejo tri injekcije, pa začne otrpeli ud zopet normalno delovati. Piagre je gorska vas, ki šteje okrog 1000 prebivalcev. — Zadnje čase romajo v to vas iz vseh krajev Italije in tudi iz inozemstva bolniki. Od drugih krajev čudežnega lečenja se razlikuje to pribežališče bolnih v tem, da se je Piagre vsi vprašajo zavedi...

STRAHOVSKI ZAKLAD

Znanj Strahovski samostan v Pragi, lastnik dragocene zgodovinske knjižnice in galerije slik, se je primoran odločiti na izredno žrtve, da bi olajšal svoje gmotno stanje. Ameriški trgovci so pred meseci nudili samostanu en milijon dolarjev v gotovini za svetovno znano Duerrerevo sliko "Rožni venec", ki tvori ponos samostanske galerije. Vendar ni dovolila češkoslovaška vlada prodaje v inozemstvo. Zdej je sklenila, da bo kupila sliko sama za državni muzej. Kupnina bo izplačana deloma v depozitu, deloma v zemljiščih. Samostan itak je primoran nakupiti pašnike in gozdove, da bi na nevedel svoje v svoje v povojnih letih težko prizadeto gospodarstvo.

TIHI TOPOVI

Pred kratkim so delali v Italiji poskuse z novimi, skoraj neslišnimi topovi. Italijanska inženjerja de Luce in Guerra sta napravila poseben izum, ki omogoča, da se pri topu, ki strelja, ne vidi dim in skoraj ne sliši pok. Poskusno streljanje je bilo v Ansaldo — ladjedelnici v Puzanolu v Italiji. Pri streljanju so bili navzoči številko vojaški in tehniški strokovnjaki. Prve poskusne strele so oddali s 75 milijametrovskim topom. Pri teh topovih nastane pri streljih navadno močan oblak dima. Sedaj pa se je pokazala le ozka bela meglica, ki je po nekaj sekundah izginita. Steer silni pok topa se je zmanjšal na čuden šum, ki je bil podoben močnemu daren s kladivom. Ta pok se je čul komaj nekaj sto metrov daleč in ribiči, ki so bili 300 metrov proč od obrežja, niti najmanj niso slišali, da bi kdo streljal. Uspeh poskusnega streljanja je bil tako velik, da so strokovnjaki navdušeno ploskali izumiteljema in ju celo objemali. Prav taki uspehi so se kasneje pokazali tudi pri topovih z večjim kalibrom. Kolikor je znano, je naprava, ki duši pok in dim, prenosna in se more pritriliti na vsak top. Tako deluje in kakšna...

VAMPIRJI VELEMESTA ROMAN Spisal EMILE GABORIAU

5 Paul, ki je vse dobro slisal, je bil presenečen. Tu v tej pisarni mu je postalo neprijetno. Iskal je že primerno pretvezo, da bi mogel oditi, ko so se naenkrat odprla vrata v ozadju in vstopila sta dva moža. Prvi je bil nizke postave, elegantno obleden in odlikoval se je z ono neprisiljenostjo v občevanju, ki je lastna ljudem iz boljše družbe. Drugi je bil pa podoben podeželskemu advokatu. Na sebi je imel topel suknjič iz rjavega volnenega blaga, na nogah tople čevlje, na glavi mu je pa čepela žametasta čepica. Skrbno pritrizna brada mu je segala do belega naprsnika, oči so mu pa zakrivala modra očala. — Torej smem upati, kaj ne? — je dejal mlajši mož. — Ne smete pozabiti, kako kočljiv je moj položaj. — Saj sem vam vendar dejal, gospod markiz, da bi gladko pritrtil, če bi bilo odvisno od mene, — je odgovoril mož z belim naprsnikom. Tako se pa moram posvetovati s svojimi družabniki. — Zanesem se torej na vas, dragi gospod, — je pripomnil elegantni mož. Paul je vstal. Pogled na mladega, elegantno obledenega moža ga je pomiril. Starjši gospod resnega obraza bo menda Mascarat, — je pomislil. Markiz je odšel. Paul se je že hotel predstaviti, pa ga je prehitel Beaumarchef in stopil k možu z belim naprsnikom. — Gospod šef, ali uganete, s kom sem pravkar govoril? — S kom? Povej. — S Karolino Sehmuelovo. — Bivši služkinjo vojvodinje de Champdoce? — Da. Mascarat je od veselja vzkliknil. — To je pa res srečno naključje! Kje pa stanuje? — To naravno vprašanje je spravilo Beaumarchefa v zadrego. Vedno je vpraševali klijente po naslovih, zdaj je pa pozabil na to. Mascarat je kar poskočil in spozabil se je tako daleč, da je celo zaklel. — Tristo vragov! To je naravnost neverjetno. Celih pet mesecev že iščem to deklino po vsem Parizu, ko mi jo pa srečno naključje privede, jo pustiš iz rok. — Saj je pravkar odšla, za njo stečem, pa bo, — je dejal Beaumarchef. — Upam, da jo dohitim. Toda Mascarat ga je zadrl. — Počakaj, — mu je dejal, — poznam spretnejšega človeka. Vzemsi s seboj tega Toto-Chupina, pa naj se on zavzame za to stvar. In če dohitita to deklino, ne smeta govoriti z njo, temveč ji samo sledita in pazita, da je ne izgubita izpred oči. Rad bi vedel podrobno od ure do ure, kaj počeuja. Vse, razumneš? — Ko je Beaumarchef odhitel, je postal Mascarat zelo slabe volje. Bilo je jasno, da Paula ni opazil. Paul si ni znal pomagati drugače, kot da je tiho zakašljaj, da bi opozoril Mascarota nase. Mascarat se je ves ogoren obrnil. — Oprostite, — je začel Paul. Toda posredovalec se je takoj prijazno namuznil, rekoč: — Ah, že vem. Vi ste Paul Violaine? — Mladenič se je priklonil. — Aha, takoj, samo trenutek potrpite, prosim. Hitro je izgnil skozi zadnja vrata in Paul se še ni bil dobro ozrl za njim, ko je že zaslišal njegov glas: — Izvolite, gospod Paul. Sem k meni, prosim. Nobene skrivnosti nimam pred vami. V primeri s sobo, iz katere je Paul prispel, je bil opremljen kabinet gosnoda Mascarota naravnost razkošno. Mascarat je pokazal Paulu na naslanjač pred seboj, rekoč: — Bomeniva se. Mascarat je govoril tako mirno in se smešljaj tako dobrodušno, da je imel Paula takoj na svoji strani.

— Reciva torej, — je nadaljeval Mascarat, — da vaša sedanja sredstva ne zadostujejo in da ste pripravljeni storiti vse, da si priborite boljši položaj v človeški družbi. Ponavljam samo besede dobrega Tantaína. Toda predno izpregovoriva o sedanjosti, se morava malo pomeniti o preteklosti. — Paul se je zdrznil, kar je Mascarat takoj opazil, kajti pripomnil je: — Oprostite, da bom tako nediskreten, toda drugače ne gre. Moja odgovornost je velika. Tantaína je dejal, da ste prijazen, pošten in dobro vzgojen fant. Zdej vidim, da se ne moti. Morate razumeti, da moram imeti sam nekakšno jamstvo, če hočem jamčiti za vas tretji osebi. — To je res, gospod, — je pritrtil Paul. Častivredni posredovalec se je skrivaj nasmehnil, si popravi očala in pripomnil: — Hvala za priznanje. Vzel je z mize beležnico in nadaljeval: — Pišite se Marie Paul Violaine? — Paul je pritrtil. — Rojeni ste bili v Poitiersu, v ulici des Vignes 5. januarja 18... Zaj ste torej v štiriindvajsetem letu. — Da, gospod. — Ste nezakonski sin? — To vprašanje je navdalo Paula z grozo. Res je, gospod, — je priznal, ne da bi skrivaj svoje presenečenje. — Niti sanjalo se mi ni, da je gospod Tantaína tako dobro poučen o meni. Vidim, da je stena med našimi sobicama mnogo tanjša kot sem mislil. — Vaša mati, — je nadaljeval blagorodni posredovalec, — je imela zadnja leta svojega življenja skromno trgovinico z mešanin blagom. — Res je. — Koliko more nesti taka trgovinica v Poitiersu? Zelo malo, je-li? K sreči je dobivala poleg tega letno pokojnino tisoč frankov. — Po teh besedah je plaul Paul pokoneč. — Gospod, — je zajeceljal presenečeno, — kdo vam je mogel izdati moje privatne zadeve, o katerih nisem črhnil v Parizu nikomur niti besedice? Niti Roza tega ne ve! Mascarat je skomignil z rameni. — Ne smete pozabiti, da potrebuje človek mojega kova posebna nasledovalna sredstva, kajti sicer bi bil neprestano v nevarnosti, da ga bodo drugi varali in vodili za nos. Sicer pa, če sem radoveden, sem tudi diskreten. Ne bojte se torej ničesar in odgovarjajte na moja vprašanja odkrite. Kako je dobivala vaša mati pokojnino? — Vsake tri mesece po nekem pariškem notarju. — Ah! Morda je vam znano njegovo ime. — Ne. — Mislim, da je pošiljal ta denar vaš oče in da je bil namenjen vam. — Nikakor ne, gospod. NADALJEVANJE SLEDI

Mali Oglasi imajo velik uspeh Prepričajte se!

Ljubiteljem leposlovja Cenik knjig vsebuje mnogo lepih romanov slovenskih in tujih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne. Knjigarna "Glas Naroda"

Trpljenje ljubezni

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

Za Glas Naroda priredil I. H.

41 (Nadaljevanje.)

— Tvoja zaročenka ima prav, — ako se sam ne izgubiš, Mirko! — pravi dr. Grom. — Ves, koliko držim na tebi! Vedno sem veroval v te, ko so se ti drugi posmehovali...

sta si pogosto delila zadnji kos kruha, zadnjo cigareto, morata se tudi v nadaljnem življenju držati skupaj. Mirkovo oči se posolze. Z rokami si jih zakrije, ker ga je bilo sram. Skuša, da bi se šalil in pravi: — Solza teče in zemlja me ima zopet...

Ta ura ga je notranje tako potegnula s tira, da je bil čas, da najde zopet starega Rada — saj vendar ni bil mehkužna ženska! Toda Ula je vendarle toliko uganila tega, kar je v njem skrivnega živila, da mu je od sedaj naprej naklonila svoje zaupanje...

K O N E C.

PRETRESLJIVA RODBINSKA TRAGEDIJA

V Donawitzu pri Leobnu se je odigrala krvava zakonska tragedija. 51 letni Karl Blatnik, jugoslovski državljani, je najprej ustrelil svojo ženo Marijo, potem si je pa hotel končati življenje. Zakonec se že delj časa nista razumela in Blatnik je ženi opetovano grozil, da jo bo ubil. Nedavno so ga orožniki zaradi nevarne grožnje aretirali in izročili sodišču; vzeli so mu tudi samokres. Te dni sta se zakonec zopet sprla, oba sta bila baje pijana. Med prepričevanjem se je mož nenadoma potegnil samokres in dvakrat streljal na ženo.

Z OGNJEM IN STRELI

V neki vasi v provinci Aola v Italiji je živel 34 letni kmet Capolango, katerega je sovražila vsa vas. To sovrašstvo pa se je pokazalo zlasti pred nekaj dnevi. Capolango radi strašne vročine ni hotel spat v svoji hiši, ampak je prenočeval rajne na polju pod kozolecem. Ker je vedel, kako ga vaščani sovražijo, je vzel s seboj vedno zvestega volčjaka, ki je previdno bdel, med tem ko je njegov gospodar spal. Pred nekaj dnevi pa ga pozno ponoči zbudi lajanje njegovoga psa. Komaj se je dobro zavedel, je zavohal smrad po dimu. Skoraj v trenutku mu je bilo jasno, da mu je nekdo zažgal kozolec z željo, da bi živ zgorel v plamenih. Kljub temu, da se je ogenj širil z naravnost neverjetno naglico, je Capolango imel srečo in ušel izpod širokega kozoleca na prosto. Toda tudi s tem so računali njegovi sovražniki. Počakali so namreč v bližini kozoleca v zasedi in ko je hotel Capolango steči domov, so začeli nanj iz skryvališča streljati. Ena prvih krogel je zadela zvestega Capolangovega psa. Več naslednjih strelcov pa je zadelo kmeta, ki se je zgrudil ob svojem psu. Neki tujec, ki je bil v bližini in je videl strašen prizor, je hitel in obvestil karabinerje o strašnem dogodku. Ti so kmalu nato prihiteli, toda poleg sežganega kozoleca so našli le mrtvega kmeta in psa. Narobili so strogo preiskavo v vasi in aretirali 14 kmetov.

JUNAK SMRČANJA

Ne gre za primer, da bi razboriti sosede motili človeka v spanju, temveč za moža, ki je motil svoje sosede in sicer s strašnim smrčanjem. O tem zanimivem primeru je predaval dr. Princ zdravnikom v Gredenu. Zdravniki so poklicali k neki bolnici, da bi jo pregledal. Ko jo je prijel za roko, da se prepriča, kako je z njenim srecem, so se začeli lajanju razdraženega psa podobni glasovi. Zdravnik je mislil, da je pes v sosedni sobi in prosil je domače, naj ga spravijo kam drugam, da ga ne bo motil. Tedaj so mu pa povedali, da ne gre za naščevanegega psa, temveč za smrčečega človeka, ki ne smrči v sosedni sobi, temveč v drugem nadstropju nadijnimi. Dr. Princ se je zanimal za ta nenavadni primer smrčanja in zvedel je, da smrči tako junaško vpkokojeni majordomo, ki ni mogel dobiti stanovanja v nobeni hiši, ker so se ga bali. Komaj se je kje našel, že je dobil odpoved in povsod so ga lepo prosili, naj se takoj izseli. Slednje je prišel na idejo svečano obljubiti, da bo spal čez dan, ko smrčanje sosedom ne bo tako neprijetno in ko se tudi ne sliši tako močno, kakor ponoči. Zdravnik se je pa zanimal za ta edinstveni primer in je posetil majordoma, da ugotovi, kje tiči vzrok tako močnega smrčanja. Ker je majordomo zelo debel in ker je zdravnik mislil, da gre silno smrčanje na račun njegove izredne debelosti, mu je predpisal preparat iz železnih žlez in čez dva tedna je smrčanje ponehalo. Oddahnil si niso samo sosede, temveč tudi majordomo sam, ki je moral po dnevni spetiti, ponoči pa bedeti.

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y. PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA PO TOVANJE

Do LJUBLJANE in nazaj TRETJI RAZRED \$159.-- Moderna udobnost... Nepreokostljiva služba... Tedenska odplutja iz New Yorka... Pripravne in hitre železniške zveze od Hamburga do Jugoslavije

HAMBURG-AMERICAN LINE 39 Broadway, New York

- 13. septembra: Columbus v Cherbourg in v Bremen
14. septembra: Ile de France vs Havre
15. septembra: Bremen v Cherbourg in v Bremen
16. septembra: Olympia v Cherbourg
17. septembra: Brechtambour v Havre
20. septembra: Leviathan v Cherbourg
21. septembra: Aquitania v Cherbourg
22. septembra: Stuttgart v Cherbourg in v Bremen
23. septembra: Majestic v Cherbourg
24. septembra: SATURNIA v TEST
25. septembra: Europa v Cherbourg in v Bremen
28. septembra: Press Harding v Havra
29. septembra: Berengaria v Cherbourg
30. septembra: Homerik v Cherbourg
1. oktobra: Ile de France v Havre
5. oktobra: Mauretania v Cherbourg
6. oktobra: Dresden v Bremen
7. oktobra: Olympia v Cherbourg
8. oktobra: Paris v Havre
9. oktobra: Statendam v Boulogne sur Mer
12. oktobra: Europa v Bremen
13. oktobra: Berlin v Bremen
14. oktobra: Majestic v Cherbourg
15. oktobra: Lafayette v Havre
20. oktobra: Ile de France v Havre
21. oktobra: Homerik v Cherbourg
22. oktobra: Augusta v Genoa
27. oktobra: New York v Hamburg
29. oktobra: Olympia v Cherbourg
30. oktobra: SATURNIA v TEST

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi z velikimi stroški. Mnogo jih je, ki so radi slabih razmer tako prizadejati, da jih počakamo, zato naj pa oni, katerim je mogoče, poravnajo naročnino točno. Uprava "G. N."

CENA

DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIŽANA Angleško-slovensko Berilo

\$2.--

KNJIGARNI 'GLAS NARODA' 216 West 18th Street, New York City

V JUGOSLAVIJO Preko Havre Na Hitrem Ekspresnem Parniku

ILE DE FRANCE 11. Septembra (opolodne) 1. Oktobra — 20. Oktobra

PARIS 20. Septembra — 8. Oktobra LAFAYETTE 24. Septembra — 15. Oktobra

NIZKE CENE DO VSEH DELOV JUGOSLAVIJE Za pojasnila in potne liste vprašajte naše pooblašcene agente

French Line 19 STATE STREET, NEW YORK

VSE PARNIKE in LINIJE ki so važne za Slovence zastopa: LEO ZAKRAJSEK General Travel Service 1359 Second Ave, New York, N.Y.

Vsakovrstne KNJIGE

POUČNE KNJIGE POVESTI in ROMANI SPISI ZA MLADINO se dobi pri

"GLAS NARODA" 216 W. 18th Street New York, N. Y.

POPOLEN CENIK JE PRIOBČEN V TEM LISTU VSAKI TEDEN

DRUŠTVA KI NAMERAVATE PRIREDITI VESELICE, ŽABAVE

OGLAŠUJTE "GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE